## ॥ तैत्तिरीय संहिता॥

## ॥द्वितीयः प्रश्नः॥

## ॥ तैत्तिरीयसंहितायां प्रथमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः॥

आपं उन्दन्तु जीवसें दीर्घायुत्वाय वर्चम् ओषंधे त्रायंस्वैन्ड् स्विधिते मैन रे हिर्सीर्देवश्रूरेतानि प्र वंपे स्वस्त्युत्तराण्यशीयाऽ-ऽपों अस्मान्मातरः शुन्धन्तु घृतेनं नो घृतपुर्वः पुनन्तु विश्वंमस्मत्प्र वंहन्तु रिप्रमुदाभ्यः शुचिरा पूत एमि सोमंस्य तुनूरंसि तुनुवं मे पाहि महीनां पयोऽसि वर्चोधा असि वर्चो (१)

मियं धेहि वृत्रस्यं क्नीनिकाऽसि चक्षुष्पा असि चक्षुंमें पाहि चित्पतिंस्त्वा पुनातु वाक्पतिंस्त्वा पुनातु देवस्त्वां सिवता पुनात्विद्धंद्रेण प्वित्रंण् वसोः सूर्यंस्य रिष्मिभिस्तस्यं ते पिवत्रपते प्वित्रंण् यस्मै कं पुने तच्छंकेयमा वो देवास ईमहे सत्यंधर्माणो अध्वरे यद्वों देवास आगुरे यित्रंयासो हवांमह् इन्द्रांग्री द्यावांपृथिवी आपं ओषधीस्त्वं दीक्षाणामिधंपितरसीह मा सन्तं पाहि॥ (२)

वर्च ओषधीरृष्टौ चं॥\_\_\_\_\_[१]

आकूँत्यै प्रयुजेऽग्रये स्वाहां मेधायै मनंसेऽग्रये स्वाहां दीक्षायै तपंसेऽग्रये स्वाहा सरंस्वत्यै पूर्णोंऽग्रये स्वाहाऽऽपों

देवीर्बृहतीर्विश्वशम्भुवो द्यावापृथिवी उर्वन्तरिक्षं बृहस्पतिनी ह्विषां वृधातु स्वाहा विश्वं देवस्यं नेतुर्मर्तोऽवृणीत सुख्यं विश्वं राय इंषुध्यसि द्युम्नं वृंणीत पुष्यसे स्वाहंख्स्मियोः शिल्पें स्थस्ते वामा रंभे ते मां (३)

पातुमाऽस्य युज्ञस्योद्दचं इमां धियु शिक्षंमाणस्य देव ऋतुं दक्षं वरुण स॰शिंशाधि ययाऽति विश्वां दुरिता तरेम सुतर्माणुमधि नाव र रुहेमोर्गस्याङ्गिरस्यूर्णम्रदा ऊर्जं मे यच्छ पाहि मा मा मां हि॰सीर्विष्णोः शर्मासि शर्म यर्जमानस्य शर्म मे यच्छ नक्षंत्राणां

मा मां हि सीः कृष्ये त्वां सुसस्यायें सुपिप्पलाभ्यस्त्वौषं-धीभ्यः सूपस्था देवो वनस्पतिंरूर्ध्वो मां पाह्योदचः स्वाहां युज्ञं मनेसा स्वाहा द्यावापृथिवीभ्या इस्वाहोरोर्न्तरिक्षाथ्स्वाहां युज्ञं

माऽतीकाशात् पाहीन्द्रस्य योनिरसि (४)

वातादा रंभे॥ (५) मा योनिरसि त्रिष्शर्च॥

दैवीं धियं मनामहे सुमृडीकाम्भिष्टंये वर्चीधां यज्ञवाहसः सुपारा नो असुद्वशैं। ये देवा मनीजाता मनोयुजः सुदक्षा दक्षंपितारुस्ते नंः पान्तु ते नोंऽवन्तु तेभ्यो नमुस्तेभ्यः स्वाहाऽग्ने त्व र सु जांगृहि व्य र सु मंन्दिषीमहि गोपाय नः स्वस्तयें प्रबुधे नुः पुनर्ददः। त्वमंग्ने व्रतपा असि देव आ मर्त्येष्वा। त्वं (६)

युज्ञेष्वीड्यः॥ विश्वं देवा अभि मा माऽवंवृत्रन् पूषा सुन्या सोमो राधंसा देवः संविता वसौर्वसुदावा रास्वयंथ्सोमाऽऽभूयों भर मा पृणन्पूर्त्या वि राधि माऽहमायुंषा चन्द्रमंसि मम् भोगांय भव वस्त्रमसि मम् भोगांय भवोस्राऽसि मम् भोगांय भव हयोंऽसि मम् भोगांय भव (७)

छागोंऽसि मम् भोगांय भव मेषोंऽसि मम् भोगांय भव वायवै त्वा वर्रुणाय त्वा निर्ऋत्यै त्वा रुद्रायं त्वा देवीरापो अपां नपाद्य ऊर्मिर्हंविष्यं इन्द्रियावौन्मदिन्तंमस्तं वो माऽवंक्रमिषमिष्ठिंत्रं तन्तुं पृथिव्या अनुं गेषं भद्राद्मि श्रेयः प्रेहि बृहस्पतिः पुरएता ते अस्त्वथेमवं स्य वर् आ पृथिव्या आरे शत्रून कृणुिह् सर्ववीर एदमंगन्म देवयर्जनं पृथिव्या विश्वं देवा यदर्जुषन्त पूर्व ऋख्सामाभ्यां यर्जुषा सन्तरंन्तो रायस्पोषेण सिम्षा मंदेम॥ (८)

आ त्वर हयोंऽसि मम् भोगांय भव स्य पश्चंविरशतिश्वा——[३] इयं ते शुऋ तुनूरिदं वर्चस्तया सं भेव भ्राजें गच्छु जूरेसि धृता मनसा जुष्टा विष्णवे तस्यास्ते सृत्यसंवसः प्रसुवे वाचो

धृता मनंसा जुष्टा विष्णंवे तस्यास्ते सृत्यसंवसः प्रस्वे वाचो यन्त्रमंशीय स्वाहां शुक्रमंस्यमृतंमिस वैश्वदेव हिवः सूर्यस्य चक्षुराऽरुहमुग्नेरक्ष्णः कृनीनिकां यदेतंशेभिरीयंसे भ्राजंमानो विपृश्चिता चिदंसि मुनाऽसि धीरंसि दक्षिणा- (९)

ग्रीवा (११)

नः सुप्रांची सुप्रंतीची सं भंव मित्रस्त्वां पृदि बंध्रातु पूषाऽध्वंनः पात्विन्द्रायाध्यंक्षायानुं त्वा माता मंन्यतामनुं पिताऽनु भ्राता सग्भ्योऽनु सखा सयूँथ्यः सा देवि देवमच्छेहीन्द्रांय सोम रूद्रस्त्वाऽऽवंत्यतु मित्रस्यं पृथा स्वस्ति सोमंसखा पुन्रेहें सह रय्या॥ (१०)

वस्त्र्यंसि रुद्राऽस्यदितिरस्यादित्याऽसि शुक्राऽसि चन्द्राऽसि बृह्स्पतिंस्त्वा सुम्ने रंण्वतु रुद्रो वसुंभिरा चिकेतु पृथिव्यास्त्वां मूर्धन्ना जिंघर्मि देवयजेन इडांयाः पदे घृतवंति स्वाहा परिलिखित् रक्षः परिलिखिता अरातय इदमहर रक्षंसो ग्रीवा अपि कृन्तामि यौंऽस्मान् द्वेष्टि यं चं वयं द्विष्म इदमंस्य

दक्षिणा सोमंसखा पश्चं च॥--

अपिं कृन्ताम्यस्मे रायस्त्वे रायस्तोते रायः सं देवि देव्योर्वश्यां पश्यस्व त्वष्टींमती ते सपेय सुरेता रेतो दर्धांना वीरं विंदेय तर्वं सन्दिश माऽहर रायस्पोर्षण वि योषम्॥ (१२)

अस्य ग्रीवा एकान्नत्रिष्शची॥\_\_\_\_\_[५]

अ्श्रुनां ते अ्श्रुः पृंच्यतां पर्रुषा पर्रुग्न्थस्ते कामंमवतु मदांय रसो अच्युतोऽमात्योंऽसि शुक्रस्ते ग्रहोऽभि त्यं देवश् संवितारमूण्योः क्विकृतुमर्चामि सृत्यसंवसश् रब्धामृभि प्रियं

			र्ग अदिंद्युत्थ् <del>र</del>				
_	_		प्रजाभ्यंस्त्वा	_		_	त्वा
प्रजास्त्व	मनु प्र	ाणिहि	प्रजास्त्वामनु	प्राणंन्तु॥	(१३)		

अनुं सप्त चं॥———[६] सोमंं ते क्रीणाम्यूर्जस्वन्तं पर्यस्वन्तं वीर्यावन्तमभिमाति-

सम्यते गोर्स्मे चन्द्राणि तपंसस्तुनूरंसि प्रजापंतेर्वर्णस्तस्यांस्ते सहस्रपोषं पुष्यंन्त्याश्चर्मेणं पृश्चनां क्रीणाम्यस्मे ते बन्धुर्मियं ते रायः श्रयन्तामस्मे ज्योतिः सोमविक्वियणि तमो मित्रो न

षाह ५ शुक्रं ते शुक्रेणं कीणामि चन्द्रं चन्द्रेणामृतंममृतेन

एहि सुमित्रधा इन्द्रंस्योरु मा विश्व दक्षिणमुशन्नुशन्त है स्योनः स्योन इस्वान भ्राजाङ्कारे बम्भारे हस्त सुहंस्त कृशानवेते वेः सोमक्रयणास्तान्रक्षध्वं मा वो दभन्न॥ (१४)

ऊरुं द्वाविर्शितिश्व॥———[७] उदार्युषा स्वायुषोदोषंधीना १ रसेनोत्पर्जन्यंस्य शुष्मेणोदंस्थाममृ

अनुं। उर्वन्तिरेक्षमिन्वह्यदित्याः सदोऽस्यदित्याः सद् आसीदास्तेभाद्य अन्तिरिक्षमिमीत विर्माणं पृथिव्या आसीदद्विश्वा भुवनानि सम्राड्विश्वेत्तानि वर्रणस्य व्रतानि वर्नेषु व्यन्तिरिक्षं ततान

वाज्ञमर्वथ्यु पयो अघ्नियास् हृथ्यु (१५) ऋतुं वरुणो विक्ष्वंग्निं दिवि सूर्यमदधाथ्योम्मद्रावुदुत्यं जातवेदसं देवं वहन्ति केतवंः। दृशे विश्वांय सूर्यम्॥ उस्रावेतं धूर्षाहावनृश्रू अवींरहणौ ब्रह्मचोदंनौ वर्रणस्य स्कम्भंनमसि वर्रणस्य स्कम्भसर्जनमसि प्रत्यंस्तो वर्रणस्य पार्शः॥ (१६)

हृथ्स पश्चंत्रिरशच॥———[८]
प्रच्यंवस्व भुवस्पते विश्वांन्यभि धामांनि मा त्वां परिप्री
विंद्नमा त्वां परिपुन्थिनों विद्नमा त्वा वृकां अघायवो मा गन्धवीं
विश्वावंसुरा दंघच्छोनो भूत्वा परां पत् यजंमानस्य नो गृहे

विवासपुरा प्रविश्वया मूला परा पर्व प्रजानारिय गा गुरु देवैः सईस्कृतं यजंमानस्य स्वस्त्ययंन्यस्यिष् पन्थांमगस्मिह स्वस्तिगामनेहसं येन विश्वाः पिर द्विषो वृणिक्तं विन्दते वसु नमो मित्रस्य वरुणस्य चक्षंसे महो देवाय तद्दतः संपर्यत दूरेदशे देवजांताय केतवे दिवस्पुत्राय सूर्याय शःसत् वरुणस्य स्कम्भंनमस् वरुणस्य स्कम्भंनमस् वरुणस्य पाशंः॥ (१७)

अग्नेरांतिथ्यमंसि विष्णंवे त्वा सोमंस्याऽऽतिथ्यमंसि विष्णंवे त्वाऽतिथेरातिथ्यमंसि विष्णंवे त्वाऽग्नयें त्वा रायस्पोषदान्त्रे विष्णंवे त्वा श्येनायं त्वा सोमभृते विष्णंवे त्वा या ते धामांनि हविषा

मित्रस्य त्रयोवि १ शतिश्च॥\_\_\_\_\_

त्वा श्येनायं त्वा सोम्भृते विष्णंवे त्वा या ते धामानि ह्विषा यर्जन्ति ता ते विश्वां परिभूरंस्तु यज्ञं गयस्फानः प्रतरंणः सुवीरो-ऽवीरहा प्र चरा सोम् दुर्यानदित्याः सदोऽस्यदित्याः सद् आ (१८) सींद् वर्रुणोऽसि धृतव्रंतो वारुणमंसि शुंयोर्देवाना र सुख्यान्मा देवानां मृपसंश्छिथ्समृह्यापंतये त्वा गृह्णामि परिपतये त्वा गृह्णामि तनूनित्रें त्वा गृह्णामि शाक्षरायं त्वा गृह्णामि शक्तुन्नोजिंष्ठाय त्वा गृह्णाम्यनां धृष्टमस्यनाधृष्यं देवानामोजों ऽभिशस्तिपा अनिभिशस्ते- उन्यमनं मे दीक्षां दीक्षापंतिर्मन्यतामनु तप्स्तपंस्पतिरञ्जंसा स्त्यमुपं गेष र सुविते मां धाः॥ (१९)

आ मैर्क च॥———[१०] अर्श्युर र्श्युस्ते देव सोमाऽऽप्यांयतामिन्द्रांयैकधन्विद् आ तुभ्यमिन्द्रंः प्यायतामा त्वमिन्द्रांय प्यायस्वाऽऽ प्यायय

सर्खीं-थ्यान्या मेधयां स्वस्ति ते देव सोम सुत्यामंशीयेष्टा रायः प्रेषे भगायत्मृतवादिभ्यो नमों दिवे नमः पृथिव्या अग्ने व्रतपते त्वं व्रतानां व्रतपंतिरसि या ममं तन्रेषा सा त्विय (२०)

या तर्व तुनूरिय सा मियं सह नौ व्रतपते व्रतिनौर्व्वतानि या ते अग्ने रुद्रिया तुनूस्तयां नः पाहि तस्यास्ते स्वाहा या ते अग्ने-ऽयाश्या रंजाश्या हंराश्या तुनूर्वर्षिष्ठा गह्वरेष्ठोग्रं वचो अपावधीं त्वेषं वचो अपावधी स्वाहा॥ (२१)

त्वियं चत्वारिष्शर्च॥\_\_\_\_\_[११]

वित्तायंनी मेऽसि तिक्तायंनी मेऽस्यवंतान्मा नाथितमवंतान्मा व्यथितं विदेरिग्नर्नभो नामाग्ने अङ्गिरो यौऽस्यां पृथिव्यामस्यायुंषा नाम्नेहि यत्तेऽनांधृष्टुं नामं युज्ञियं तेन त्वाऽऽद्धेऽग्नें अङ्गिरो यो द्वितीयस्यां तृतीयस्यां पृथिव्यामस्यायुंषा नाम्नेहि यत्तेऽनांधृष्टं नामं (२२)

यज्ञियं तेन त्वाऽऽदंधे सि्र्हीरंसि महिषीरंस्युरु प्रथस्वोरु ते यज्ञपंतिः प्रथतां ध्रुवाऽसिं देवेभ्यः शुन्धस्व देवेभ्यः शुम्भस्वेन्द्रघोषस्त्वा वसुंभिः पुरस्तौत्पातु मनोजवास्त्वा पितृभिदंक्षिणतः पातु प्रचेतास्त्वा रुद्रैः पृश्चात्पातु विश्वकंमा त्वा-ऽऽदित्यैरुत्तरतः पातु सि्र्हीरंसि सपत्नसाही स्वाहां सि्र्हीरंसि सुप्रजावनिः स्वाहां सि्र्ही- (२३)

-रंसि रायस्पोषविनः स्वाहां सिन्द्हीरंस्यादित्यविनः स्वाहां सिन्द्हीर्स्या वंह देवान्देवयते यजमानाय स्वाहां भूतेभ्यंस्त्वा विश्वायुरिस पृथिवीं दर्षह भ्रुविक्षिदंस्यन्तिरक्षं दश्हाच्युतिक्षेदिस् दिवं दश्हाग्नेर्भस्मांस्यग्नेः पुरीषमिस॥ (२४)

विव द १ हाग्नेभेस्मास्यग्नेः पुरीषमसि॥ (२४)

नामं सुप्रजाविनः स्वाहां सि॰्हीः पश्चित्रिश्च॥

युअते मनं उत युंअते थियो विप्रा विप्रस्य बृह्तो विपश्चितः।
वि होत्रां दधे वयुनाविदेक इन्मृही देवस्यं सिवृतः परिष्टुतिः॥
सुवाग्देव दुर्या॰ आ वंद देवश्रुतौ देवेष्वा घोषेथामा नो वीरो
जांयतां कर्मण्यो य॰ सर्वेऽनुजीवाम् यो बहूनामसंद्वशी। इदं
विष्णुर्वि चंक्रमे त्रेधा नि दंधे पदम्। समृढमस्य (२५)

पारसुर इरावती धेनुमती हि भूतर सूंयवसिनी मनवे यशस्यै। व्यंस्कभ्राद्रोदंसी विष्णुंरेते दाधारं पृथिवीमभितों मयूखैं:॥ प्राची प्रेतमध्वरं कुल्पयन्ती ऊर्ध्वं युज्ञं नयतुं मा जीह्नरतमत्रं रमेथां वर्ष्मन्पृथिव्या दिवो वा विष्णवुत वा पृथिव्या महो वा विष्णवुत वाऽन्तरिक्षाद्धस्तौ पृणस्व बहर्भिर्वसव्यैरा प्र यंच्छ (२६)

दक्षिणादोत सुव्यात्। विष्णोर्नुकं वीर्याणि प्र वीचं यः पार्थिवानि विमुमे रजारंसि यो अस्कंभायुदुत्तंरर सुधस्थं विचक्रमाणस्त्रेधोरुगायो विष्णों रराटंमिस विष्णोः पृष्ठमंसि विष्णोः रञत्रें स्थो विष्णोः स्यूरंसि विष्णों प्रुवमंसि वैष्णवमंसि विष्णंव त्वा॥ (२७)

अस्य युच्छैकाृत्रचंत्वारिर्श्शचं॥———[१३]

कृणुष्व पाजः प्रसितिं न पृथ्वीं याहि राजेवामेवा । इभेन। तृष्वीमनु प्रसितिं द्रूणानोऽस्तांसि विध्यं रक्षसस्तिपिष्ठेः॥ तवं भ्रमासं आशुया पंतन्त्यनं स्पृश धृष्ता शोशुंचानः। तपूर्ध्ष्यग्ने जुह्वां पतुङ्गानसंन्दितो वि सृंजु विष्वंगुल्काः॥ प्रति स्पशो वि सृंज तूर्णितमो भवां पायुर्विशो अस्या अदंब्यः। यो नों दूरे अघश ५ंसो (२८)

यो अन्त्यम्ने मार्किष्टे व्यथिरा देधर्षीत्। उदंग्ने तिष्ठ प्रत्याऽऽतंनुष्व न्यंमित्रार्थ ओषतात्तिग्महेते। यो नो अरांतिश

सिमधान चुके नीचा तं धंक्ष्यत्सं न शुष्कम्॥ ऊर्ध्वो भंव प्रति विध्याध्यस्मदाविष्कृंणुष्व दैव्यान्यग्ने। अवं स्थिरा तंनुहि यातुजूनां जामिमजांमिं प्र मृंणीहि शत्रून्ं॥ स तें (२९)

जानाति सुमृतिं यंविष्ठ् य ईवंते ब्रह्मंणे गातुमैरंत्। विश्वांन्यस्मै सृदिनांनि रायो द्युम्नान्ययों वि दुरों अभि द्यौंत्॥ सेदंग्ने अस्तु सुभगंः सुदानुर्यस्त्वा नित्येन ह्विषा य उक्थैः। पिप्रींषित् स्व आयुंषि दुरोणे विश्वेदंस्मै सृदिना साऽसंदिष्टिः॥ अर्चामि ते सुमृतिं घोष्यविष्सं ते वावातां जरता- (३०)

मियङ्गीः। स्वश्वांस्त्वा सुरथां मर्जयेमास्मे क्षुत्राणिं धारयेरनु चून्॥ इह त्वा भूयां चंरेदुप त्मन्दोषांवस्तर्दीदिवारसमनु चून्। कीर्डन्तस्त्वा सुमनंसः सपेमाभि चुम्ना तंस्थिवारसो जनांनाम्॥ यस्त्वा स्वश्वः सुहिर्ण्यो अंग्न उपयाति वसुंमता रथेन। तस्यं त्राता भंवसि तस्य सखा यस्तं आतिथ्यमांनुषग्जुजोंषत्॥ महो रुजामि (३१)

बन्धुता वचोभिस्तन्मां पितुर्गोतंमादिन्वयाय॥ त्वं नो अस्य वचंसिश्चिकिद्धि होतंर्यविष्ठ सुऋतो दमूंनाः॥ अस्वप्रजस्तरणंयः सुशेवा अतंन्द्रासोऽवृका अश्रंमिष्ठाः। ते पायवंः सिप्रयंश्चो निषद्या-ऽग्ने तवं नः पान्त्वमूर॥ ये पायवो मामतेयं ते अग्ने पश्यंन्तो अन्धं दुंरितादरंक्षन्। रुरक्ष तान्थ्सुकृतों विश्ववेदा दिफ्सन्त इद्रिपवो ना हं (३२)

देभुः॥ त्वयां वय र संधन्यंस्त्वोतास्तव प्रणींत्यश्याम् वाजान्। उभा शरसां सूदय सत्यतातेऽनुष्ठुया कृंणुह्यह्रयाण॥ अया तें अग्ने समिधां विधेम प्रति स्तोम शस्यमानं गृभाय। दहाशसों रक्षसंः

पा्ह्यंस्मान्द्रुहो निदोऽमिंत्रमहो अवद्यात्॥ रुक्षोहणं वाजिनमाऽ-ऽजिंघर्मि मित्रं प्रथिष्टमुपं यामि शर्म। शिशांनो अग्निः ऋतुंभिः

सिमंद्धः स नो दिवा (३३) स रिषः पांतु नक्तम्॥ वि ज्योतिषा बृह्ता भाँत्यग्निराविर्विश्वानि कृणते महित्वा। प्रादेवीर्मायाः सहते दुरेवाः शिशींते शृङ्गे रक्षसे विभिन्ने स्वास्त्रोप्तिसम्बर्धाः स्वास्त्रोप्तिसम्बर्धाः

विनिक्षे॥ उत स्वानासो दिविषंन्त्वग्नेस्तिग्मार्युधा रक्षंसे हन्तवा उ। मदं चिदस्य प्ररुंजन्ति भामा न वंरन्ते परिबाधो अदेवीः॥ (३४) अध्यर्थसः स ते जरतार रुजामि ह दिवैकंचत्वारिरशच॥—[१४]

This PDF was downloaded from http://stotrasamhita.

github.io.

GitHub: http://stotrasamhita.github.io | http://github.com/stotrasamhita
Credits: http://stotrasamhita.github.io/about/